

a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, a Lengyel Köztársaság és a Magyar Köztársaság együttműködéséről az európai integráció útján

A Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, valamint a Magyar Köztársaság államelnökeinek, miniszterelnökeinek, külügyminisztereinek és parlamenti küldötteinek pozsonyi találkozója a Közép-Európában megváltozott helyzetben ezen országok között a politikai, gazdasági és kulturális együttműködés új alapjainak, formáinak létrehozását indította meg.

Az elmúlt évtizedek során kialakult helyzet hasonlósága a három államot alapvetően megegyező célok elérésére ösztönözi:

- az állami függetlenség, a demokrácia és a szabadság teljes egészében való helyreállítás,
- a totalitárius rendszer társadalmi, gazdasági és szellemi megjelenési formáinak felszámolása,
- a parlamenti demokrácia, a korszerű jogállam kiépítése, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása,
- a korszerű piacgazdaság megteremtése,
- Európa politikai, gazdasági, biztonsági és jogalkotási rendszerébe való teljes körű bekapcsolódás.

A célokban megmutatkozó azonosság, az azok megvalósításához való utak hasonlósága sok területen azonos feladat elé állítja a három szomszédos államot. Erőfeszítéseik - nemzeti sajátosságukat szem előtt tartva - összehangolása növeli a kívánt eredmények elérésének esélyeit és közelebb hozza céljaik megvalósulását.

A három állam együttműködésének intenzív fejlesztéséhez kedvező alapot biztosítanak az ezen országokban végbemenő nagy jelentőségű és hasonló változások, a történelem folyamán kialakult hagyományos kapcsolatrendszerük, kulturális és szellemi örökségük, vallási hagyományaik közös gyökerei. Az itt élő nemzetek sokféle, gazdag kultúráiban megtaláljuk az európai szellemiség alapvető értékeit is. A szomszédság tényéből adódó, hosszú történelmi időszakon keresztül ható szellemi, kulturális és gazdasági kölcsönhatás elősegítheti a történelmileg szerves fejlődésre épülő együttműködést.

A három ország népei és polgárai közösségeinek együttműködése elengedhetetlen azon feltételek közös megteremtéséhez, amelyek az államok mindegyikében elősegítik az alapvető emberi szabadságjogok, a vállalkozás szabadsága, a jog főhatalma, a tolerancia, a szellemi és kulturális hagyományok, valamint erkölcsi értékek tiszteletben tartására épülő demokratikus társadalmi rend teljes körű kiépítését.

A nyilatkozat aláírói tiszteletben tartják minden más nemzet jogát identitásának egyidejű kifejezéséhez. Hangsúlyozzák, hogy a nemzeti, etnikai, vallási és nyelvi kisebbségeknek az európai hagyományos értékeknek megfelelően, az emberi jogokról szóló nemzetközi dokumentumokkal összhangban, az összes jogokat élvezniük kell, a politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális élet, valamint az oktatás területeit is beleértve.

Az egyesült Európában, melynek megteremtéséhez a három ország aktívan hozzá kíván járulni, a nemzeti kultúrák, a nemzeti sajátosságok megőrizhetők, miközben kiteljesedik az egyetemes emberi értékrend érvényesülése. A közép-európai régió szellemi és anyagi fejlődésének kulcskérdése, valamint az Európa fejlett államaival és integrációival való kölcsönös

előfeltétele, hogy következetesen megvalósuljon a polgári társadalom eszményét. Az európai közösség legfontosabb eleméül az egyetemes emberi értékekből kiindulva és saját nemzeti identitásukra maszkodva kell létrehozni az egymással harmónikus együttműködő, az egyes emberek, a családi, a helyi, a regionális és nemzeti közösségek iránt toleráns, a gyűlölettel, nacionalizmussal, xenophobiától, illetve a szomszédokkal való viszálykodástól mentes emberek társadalmát.

Az aláíró államok meggyőződése, hogy az előzetes álló politikai, gazdasági és társadalmi kihívások a demokratikus alapokon történő megújulásra irányuló erőfeszítéseik tükrében együttműködésük fontos lépése az összeurópai integráció felé vezető úton.

A nyilatkozat aláírói kifejezik az alábbi gyakorlati lépésekre irányuló közös akaratukat:

- az egyes államok érdekeltsége alapján harmonizálják az európai intézményekkel való együttműködés és szoros kapcsolatok kialakítását szolgáló törekvéseiket, valamint konzultációt folytatnak a biztonságukat érintő kérdésekről,
- arra törekcszenek, hogy állampolgáraik, intézményeik, egyházaik és társadalmi szervezetei között zavartalan kapcsolatok jöjjenek létre,
- a tőke és a munkaerő szabad áramlásának elősegítésére fejlesztik a piacialapú gazdasági együttműködésüket, az áruk és szolgáltatások kölcsönösen előnyös kereskedelmét, továbbra törekednek, hogy kedvező feltételeket teremtsenek a közvetlen vállalati együttműködésnek és a gazdasági hatékonyság növelését szolgáló külföldi tőkebefektetéseknek,
- megkülönböztetett figyelmet szentelnek egymást és országaikat Európa más részeivel összekötő - különösen az észak-dél irányú - közlekedési infrastruktúra fejlesztésének, összehangolják energiarendszereik és a távközlési hálózataik fejlesztését,
- bővítik ökológiai együttműködésüket,
- megfelelő feltételeket teremtenek az információ, a sajtótermékek, a kulturális javak és értékek akadálytalan cseréjéhez,
- kölcsönös erőfeszítésekkel sokoldalú együttműködést alakítanak ki az országaik területén élő nemzeti kisebbségek jogainak teljes körű biztosítása optimális feltételeinek megteremtése érdekében,
- elősegítik országaik érdekelt területi kormányzati szervei kölcsönösen előnyös együttműködését, szubregionális kapcsolatok építését.

A nyilatkozat aláírói kijelentik, hogy együttműködésük semmiben sem zavarja vagy korlátozza az államokkal fennálló viszonyukat és senki érdeke ellen nem irányul.

A nyilatkozat aláíróinak együttműködése különböző szintű és formájú találkozók és konzultációk keretében valósul meg.

Kelt Visegrádon, 1991. február 15-én 3 példányban, cseh, lengyel és magyar nyelven, mindegyik három egyaránt érvényes.

Václav Havel

a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság elnöke

Włodzisław

a Lengyel Köztársaság elnöke

Árpád Göncz

a Magyar Köztársaság miniszterelnöke